

Tietoa Väestönsuojista

Venäjän hyökättyä Ukrainaan on pelastuslaitokselle tullut runsaasti tiedusteluja koskien väestönsuojia. Yleinen viesti pelastuslaitoksen puolelta on, että Suomeen ei kohdistu mitään sellaista uhkaa, joka edellyttäisi väestönsuojien käyttöönottomääräysten antamista tai joditablettien käyttöä. Olemme koonneet tietopaketin, johon on koottu väestönsuojiin liittyviä usein tulleita kysymyksiä.

Väestönsuojan käyttöönotto

Käyttöönotosta ilmoitetaan viranomaismääräyksenä, jonka jälkeen väestönsuojan käyttökuntoon laittamiselle on 72 tuntia aikaa. Käyttöönoton tekee väestönsuojan hoitaja.

Väestönsuojan hoitaja

Väestönsuojalle on oltava nimetty ja koulutettu hoitaja, joka vastaa mm. väestönsuojan kunnossapidosta ja käyttökuntoon saattamisesta. Väestönsuojan hoitaja voi olla esim. kunnossapidon henkilö, mutta olisi suositeltavaa, että väestönsuojan hoitaja olisi kiinteistössä asuva tai oleskeleva henkilö. Suojaustilanteessa väestönsuojan hoitaja toimii väestönsuojan sisällä.

Milloin tulee suojautua väestönsuojaan?

Väestönsuojaan suojaudutaan vasta viranomaisen käskystä, käyttökuntoon laitton jälkeen. Ennen käyttökuntoon laittoa väestönsuoja ei suojaa kuin rakenteidensa verran. Esimerkiksi ilmanvaihto ja suojan tiivistykset eivät ole automaattisesti toiminnassa.

Missä väestönsuojani on?

Väestönsuoja löytyy useimmiten isompien taloyhtiöiden tai työpaikkojen yhteydestä ja ovat näiden kiinteistöjen asukkaiden tai työntekijöiden käytössä. Väestönsuojapaikkoja on myös julkisten tilojen yhteydessä, kuten kouluissa ja päiväkodeissa, joissa ne on tarkoitettu kiinteistön käyttäjien tarpeisiin. Yleensä väestönsuojat sijaitsevat kellarikerroksessa, maan tasolla tai ne ovat osa erilisiä rakennuksia esimerkiksi ulkovarastojen yhteydessä. Väestönsuojat on merkitty kansainvälisellä merkillä, joka on sininen kolmio oranssilla pohjalla. Pienemmissä taloyhtiöissä tai omakotitaloissa ei väestönsuojaa yleensä ole.

Väestönsuojista

Pirkanmaalla on yksi yleinen väestönsuoja Liisankalliolla. Koska tiloja on rajallisesti, niin poikkeusoloissa viranomaisten lisävaltuudet mahdollistaisivat mm. rakennusten haltuun ottamisen ja näiden rakennuksien väestönsuojien osoittamisen lähialueiden niille ihmisille, joiden talossa ei ole omaa väestönsuojaa. Mahdollisesti myös muitakin kuin varsinaisia väestönsuojia osoitettaisiin suojatiloiksi tavanomaisia asevaikutuksia vastaan. Lähtökohta on, että ihmisille osoitetaan väestönsuoja muutaman sadan metrin säteeltä. Vaihtoehtona on myös, että ilman väestönsuojaa olevat asukkaat evakuoidaan

pois vaara-alueelta tilanteessa, jossa väestönsuojan käyttö olisi ajankohtaista. Alueen evakuoinnista ilmoitetaan viranomaisten toimesta.

Ei tietoa väestönsuojasta

On mahdollista, että taloyhtiöllä/kiinteistöllä ei ole väestönsuojaa tai nimettyjä väestönsuojapaikkoja muissa kiinteistöissä. Jos asia on epäselvä, tieto väestönsuojasta tai -paikoista löytyy varmimmin kiinteistön pelastussuunnitelmasta tai isännöitsijältä.

Sisälle suojautuminen

Sisälle suojautuminen on yksi vaaratilanteiden toimintamalli, eikä sinänsä liity poikkeustilanteisiin tai sodan uhaan. Sisälle suojautuminen voi tapahtua esimerkiksi myös kemikaalionnettomuuden tai lähitöillä olevan tulipalon johdosta. Tällöin ovet, ikkunat ja ilmanvaihtoaukot suljetaan sekä kaikki raot tiivistetään esimerkiksi tuorekelmulla tai ilmastointiteipillä. Jos kiinteistössä on koneellinen ilmanvaihto, sen keltainen hätäpysäytyspainike löytyy yleensä aulatilan seinältä. Sisälle suojautumisesta ilmoitetaan yleisellä vaaramerkillä ja/tai hätätiedotteella esimerkiksi television tai 112-sovelluksen kautta.

Onko väestönsuoja kunnossa? Tiiveyskoe ja vuosittaiset testit

Väestönsuojan omistajan on varmistettava väestönsuojan koneiden ja laitteiden toimintakunnossa pysyminen sekä varusteiden kunto säännöllisellä kunnossapidolla valmistajan antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi joka 10. vuosi tulee tehdä suojan tiiveyskoe, jolloin testataan suojan käyttökunto todellisesti. Jos viimeksi pidettyjen huolto- ja tarkastustoimenpiteiden ajankohta on epäselvä, niin kyseiset toimenpiteet tulee suorittaa laitteiden ja varusteiden toimintakunnon varmistamiseksi. Huolto- ja tarkastustoimenpiteet voi tehdä ammattitaitoinen kiinteistöhoitaja tai suojanhoitaja. Lisäksi huolto- ja tarkastustoimenpiteitä tekeviä yrityksiä löytyy esimerkiksi hakusanoilla ”väestönsuojan tiiveyskoe”. Huolloissa ja tarkastuksissa havaitut puutteet ja viat tulee korjata.

Mitä mukaan väestönsuojaan? Mitä ei saa tuoda?

KYLLÄ: Omaan käyttöön elintarvikkeita 2–3 vuorokauden tarvetta varten, juomaa, henkilökohtaiset lääkkeet ja hygieniatarvikkeet, vuodevaatteet (esim. makuupussi ja retkialusta), taskulamppu ja paristoja, joditabletteja ja lisäksi mukaan voi ottaa ajanvietettä (kirjoja, pelejä, paperia, kyniä) sekä tarvittaessa korvatulpat.

EI: Lemmikkejä, alkoholia, huumeita, aseita, lämpöä tuottavia laitteita (kaasukeitin, myrskylyhty jne.) eikä pahanhajuisia tuotteita. Suojassa ei saa tupakoida.

Kotivara

Väestönsuoja-asioista riippumatta kuntalaisen yksi tärkeimmistä teoista varautumisessa on riittävän kotivaran pitäminen. Kotivara tuo turvaa myös pienemmissä häiriötilanteissa, esimerkiksi sähkökatkoksen tai sairastumisen yhteydessä. Kotiin olisi hyvä varata kolmen päivän varaksi riittävä määrä ruokaa, juotavaa / kannellisia astioita veden säilyttämiseen, lääkkeitä, käteistä rahaa ym. omassa arjessa tarpeellista. Olisi hyvä varautua esim. pitkiin sähkökatkoksiin, vedenjakelun häiriöihin tai maksuliikenteen häiriöihin. Kotivaraa hyödynnetään myös väestönsuojaan siirryttäessä, sillä asukkaiden on tuotava mukanaan mm. omat ruoat.

Hyödyllisiä linkkejä:

<https://pelastustoimi.fi/pelastustoimi/varautuminen>

<https://72tuntia.fi>